

Razločevanje in obsojanje z vidika polarnosti in relativnosti

Moje prirejeno besedilo s portala Pozitivk

V vsakdanjem pogovoru vsak med nami včasih medsebojno zamenjuje pomensko zelo različni kategoriji razločevanje in obsojanje. Zdi se mi koristno opozoriti na to površnost, nedoslednost in neeksaktnost v pogovorni rabi omenjenih pojmov »razločevanje« in »obsojanje«. Včasih pa tudi ne opazimo relativnosti posameznih svojih stališč in po nepotrebnem trdoglavo in trmoglavo vstrajamo pri svojem, kar onemogoča napredek tako v pogovoru, kot v lastnem razvoju.

Razločevanje je bleščeča sposobnost uma, ki mu omogoča da sploh zazna, opazi, začuti lastnosti manifestiranega Univerzuma. Govorimo večinoma o lastnostih, ki nastopajo v parih nasprotnih atributov, kot so svetlo – temno, hladno – toplo, mehko – trdo, in tako naprej. To je polarnost manifestacije. Človek glede na svoj individualni vrednostni sistem doda posameznim univerzalnim atributom še predznak dobro, ali slabo. Vendar je to podrazločevanje že relativno ter subjektivno. Naprimer če se nekdo dotakne visoke enosmerne električne napetosti in ga elektrika strese, oziroma ubije je nebstveno kateri pol ga je ubil, pozitiven, ali negativen. Električna temelji na pozitivnem in negativnem polu in je lahko koristna (dobra), ali škodljiva (slaba). Človekov um lahko opišemo kot skupek psihomentalnih karakteristik, ki vodijo človeka v različna dejanja. Nekatera so za družbo sprejemljiva, druga niso. Šele tu pridemo do pojma obsojanje. Zakaj ne obsojamo naprimer elektrike, človeka pa obsodimo ? In zakaj tako vprašanje ne bi bilo možno ?

Obsodba zame pomeni najprej neke vrste mentalnega linča, ki se lahko, ali pa tudi ne manifestira tudi kot fizična kazen. V naši civilizaciji imamo celo poklice ter inštitucije, ki se ukvarjajo z obsojanjem in kaznijo. Obsojanje je s stališča Enosti izvora vsega Življenja nekako nesmiselno, je pa tudi krivda zelo relativen pojem. Vidimo torej veliko razliko med razločevanjem in obsojanjem. Nasprotniki ezoterike bodo sicer po svoji stari navadi nasprotovali tezi o Enem življenju, ampak so tudi druge bolj vsakdanje razlage psihofizionomije obsojanja. O tem malo kasneje.

In vendar se v življenju često dogajajo smešno absurdni dialogi zaradi pomanjkljivega zavedanja razlike med obsojanjem in razločevanjem. Naprimer ezoterik A često pridiga ezoteriku B v smislu da ga obtoži obsojanja. Vendar je B morda samo polarno razvrstil lastnosti osebe C, A pa trdi, da je B obsojal C-ja. Saj vendar lastnosti uma niso tabu tema, da jih nekdo ne bi smel skladno s svojim relativnim in subjektivnim vrednostnim sistemom opredeliti za drugo in tretjo osebo. Za mene je nekdo bolj na negativnem drugi na pozitivnem polu, pri čemer ne obsojam nobenega pola (celo ne trdim da je kateri boljši), ampak ju samo razlikujem, oziroma je to proces razločevanja. Za primer sem vzel ezoterike, kjer je stvar bolj smešna. Seveda pa takoimenovani zdravorazumski, svojeglavi (mislijo s svojo glavo), (domnevno) eksaktni in materialistično usmerjeni umi nič manj, če ne še bolj podlegajo tej nedoslednosti pri uporabi terminov razločevanje in obsojanje. Sicer pa kdo pa pravi da ezoteriki niso zdravorazumski in eksaktni, čeprav jih goreči samooklicani zdravorazumni eksaktni znajo kaj hitro »strokovno« opredeliti za shizofrene ?

Navržene domnevne antagonizme bom poskušal bolj plastično prikazati z namišljeno zgodbo o srečanju raziskovalca in ljudožrca (kanibala). Raziskovalec zaradi svoje znanstvene in tehnološke gorečnosti ljudožrcu pokaže Hewlett Packard-ov osciloskop. HP osciloskop je včasih bil sinonim vrhunske inštrumentalne opreme. Danes je to morda kaj drugega. V končni fazi bomo vsi, ki bomo preživeli porušenje

nakopičenih neravnovesij te civilizacije ponovno uporabljali buzdovane v kolikor se ta (tehnološko znanstvena) civilizacija po hitrem postopku ne transformira v bolj duhovno. Ampak vrnimo se k zgodbi. Ljudožrc se pojavlja lahko najmanj v treh verzijah. Najhujši primer je tisti, ki razbije instrument in ubije raziskovalca (ter ga morda tudi poje – ni bistveno), blažja varianta kanibala samo razbije HP osciloskop, napreden ljudožrc pa bo instrument celo koristno uporabil. Vzel ga bo raziskovalcu, privezal ovijalko in z njim zasidral svoj drevak.

Ali je ljudožrc zločinec in ali je naprimer Eskim nemoralen (ker svojo ženo ponudi gostu) ?

Vsekakor kanibalovo vedenje ni sprejemljivo za našo civilizacijo in bi ga 'krivosodje' obsodilo ter dalo kaznovati ? Vprašajmo se zakaj ravna tako naša družba in zakaj tako ravna kanibal. Po mojem gre za samoobrambo in represijo nad drugačnostjo, ki domnevno ogroža civilizacijo, oziroma ljudožrca. V resnici pa ljudožrc v svoji skupnosti prav nič ne ogroža civilizacije in tudi raziskovalec prav nič ne ogroža ljudožrca s svojim instrumentom. Toda kanibal je pač nezavedno smatral da raziskovalec napada njegovo mentalno integriteto in da instrument morda ogroža njegovo ljudožrsko življenje. Torej imamo samoobrambno reakcijo uma iz strahu zaradi domnevne lastne ogroženosti. In to je psihosociološka poanta te zgodbe.

Vsaka morebitna podobnost raziskovalca z »ezoterikom« je zgolj slučajna, prav tako kanibala z »zdravorazumskim eksaktno svojeglavim materialistom«. Ampak sam sebe vidim istočasno na obeh straneh zgodbe, kar bo za »zdravorazumske eksaktno svojeglave materialiste« spet slišati shizofreno kljub pojasnilu, ki ga nameravam dodati. Namreč moja pozicija je relativna, enkrat na eni strani drugič na drugi strani odvisno od primera do primera. V relaciji z mojstri modrosti sem po analogiji na zgodbo napredna varianta »kanibala«, v relaciji z »materialisti« sem »raziskovalec« (s premalo modrosti v kontaktih z »ljudožrci«). Pripominjam in povdarjam da v tej zgodbi ni nobenega obsojanja, niti žaljenja, pač pa želja po izražanju ter izmenjavi svojih stališč in kriterijev razločevanja z drugimi ljudmi.

Na koncu pa še en običajni pogovorni nesmisel v razmislek. »A« izjavi da mu je vseč »belo« (zakaj ne, saj ima pravico do svojega okusa). Nakar »B« odgovori: »Ne, meni je vseč »črno««. Nikalni dgovor »B« je nesmiseln, ker se različni barvni privrženosti nič ne nasprotujeta, ali ispodbijata. Privrženost belemu v bistvu ne ogroža privrženosti črnemu, ali katerikoli drugi barvi, celo katerikoli atribuciji univerzuma ne.

To besedilo se navezuje tudi na naslovno temo Jahviči.

Yoda